

eh´08 – eh´09
Nazio Plana

AURKIBIDEA:

Norabidea: Euskal Herriaren Burujabetza.....	3
Nazio Eraikuntzaren Balioa Nazio Gisa Aurrera egiteko.....	4
Urteko Planaren Helburuak.....	6
Urteko Planaren Egitasmo eta Urratsak.....	7

1. NORABIDEA: EUSKAL HERRIAREN BURUJABETZA

Euskal Herriak bizi duen egiturazko egoera egiturazko neurri eta egitasmoak abian jarritz eta garatuz gainditzeko joango gara. Egun Euskal Herriaren biziraupena bera kolokan dagoelarik, Nazio gisa gorpuzten joateko, lurralde artikulazioa gauzatzeko eta dagozkigun eskubideak bermatze bidean jartzeko, gaurdanik urratsak behar ditugu eman. Erabakitzeko eskubidea noiz aitortuko zain egon gabe, Euskal Herriaren etorkizuna orainean eraikitzea funtsezkoa dugu, Nazio gisa erabakiak hartuz eta garatuz.

2007ko Nazio Eztatanda, gatazka politikoari konponbide demokratikoa emateko elkarrizketa eta negoziazio prozesuaren hausturaren ostean burutu zen. Egoera zaila izanik ere, azken urteetan Nazio gisa emandako urratsekin batera, bizi dugun abagunean jokoan dagoen auzia agerian geratu zen. Hots, egun Euskal Herrian indarrean den antolamendu juridiko-politikoaren agorpena argia da eta baieztapen hori Euskal Herrian gehiengo sozial eta politiko batek bere egiten du. Gainera, azken urteetan autodeterminazio eskubidean oinarritzen den aldaketaren aldeko lanak baldintza sozial eta politikoak indartu ditu eta honek guztiak ekarri du Euskal Herria aldaketa politikoaren nolakotasunaren atarira.

Edonola ere, Nazio gisa aukera handiak izan ditzakegun bezalaxe, arriskuak ere halakoak dira. Izan ere, aldaketa horren norabidea oso ezberdina izan daiteke: Euskal Herria Nazio gisa aitortu eta lurraldetasuna ardatz harturik bere etorkizuna libreki erabaki ahal izateko marko berria eskuratzea; edo espainiar eta frantziar estatuen baitan Nazio gisa ukatuak eta zatituak izaten jarraitzeko moldaketa batzuetan oinarrituriko aldaketa gertatzea dira aukera nagusiak.

Gauzak honela, ataka honen erdian, eh'07 Nazio Eztatandan Nazio gisa aurrera egiteko Nazio Estrategiaren norabidea eta Euskal Herriaren burujabetza lortzeko, oinarri nagusiak adostu ziren:

- Euskal Herriaren NAZIO AITORTZA.

Munduko beste edozein Naziori dagokion gisan, Euskal Herriak aitortza politikoa behar du. Nazio bat garenaren onarpenetik, proiektu politiko guztiak bide demokratikoen bidez defendatu eta gauzatzeko aukera zabalduz.

- Eskubide kolektibo eta indibidualen aitortza.

Euskal Herriak Nazio eskubideak dituen bezalaxe, euskal herritarrok ere eskubideak ditugu. Eskubide horiek guztiak, kolektiboak eta indibidualak, Euskal Herri osoan aitortuak izan behar dira eta bermatuak izateko aukerak eta mekanismoak ezinbestez zabaldu behar ditu agertoki politiko berriak.

- **Lurraldetasuna, zazpiak bat.**

Euskal Herria zazpi lurraldek osatzen dute eta egun bizi dugun zatiketa gainditu eta zazpiak bat batzeko aukera irekitzen joatea ezinbestekoa da. Aukera hori egiazkoa izan dadin, lurraldetasuna ardatz harturik urrats eta bitarteko zehatzez egituratu behar da Euskal Herria.

- **Autodeterminazioa, erabakitze eskubidea.**

Euskal herritarrok Euskal Herriaren etorkizuna erabakitze eskubidea aitorturik behar dugun bezalaxe, eskubide hori gauzatzeko aukerak eta bideak behar ditugu. Estatu espainiar eta frantsesari, autodeterminazio eskubidearen gauzapeanaren bitartez euskal herritarrok hartzen ditugun erabakiak errespetatzea dagokie.

2. NAZIO ERAIKUNTZAREN BALIOA NAZIO GISA AURRERA EGITEKO

Euskal Herriaren eraikuntza lanak sustrai historikoak ditu. Garaian garaiko ezaugarri eta egoerak tarteko, dugun Nazio kontzientzia kolektiboa abiapuntu harturik, gure izaera eta identitatearen aldeko lana aspaldikoa da. Azken hamarkadatan, Nazioaren eraikuntza modu antolatuagoan eta dagozkigun eskubideen alde aurrera eramateko gaitasuna izan dugu.

Egun, milaka lagun ari gara eskubideen aldeko dinamika sozialetan, eraikuntza proiektu edo egitasmo ezberdinetan murgildurik... eta zer esanik ez, Euskal Herrian dinamika horiek sustatzeko eremu ezberdinetan ehunka eragile eguneroko lan horien sustatzaile gara. Eremuz eremu, Nazio mailan, herrika edo auzoka... euskararen normalizazioaren alde, hezkuntza sistema nazionala bultzatzeko proiektuetan, eredu sozial eta ekonomiko berria aldarrikatuz, kirol selekzioaren inguruan indarrak bilduz, emakumeen eskubideen defentsan edo eta naziotasunaren aldeko dinamiketan egiten ari den lana handia da. Herri bizia eta herri mugimendu aberatsa dugula ondoriozta dezakegu.

Nazio eraikuntzaren lanaren oinarrian ukazio egoera dago. Kasu gehienetan, eskubideen urraketa, erabakiak hartzeko ahalmen eza eta lurralde zatiketa dira egiturazko ezaugarri komunak, ñabardurak ñabardura. Funtsean, egoera hori gainditu eta Euskal Herria Nazio gisa bizi eta garatzeko xedea dago lan honen guztiaren atzean. Egiten ari garen lana eskubideen urraketatik bermera igarotzeko lana da. Lurralde zatiketatik zazpiak batzera iristekoa. Euskal Herria Nazio gisa bizi dadin ari gara lanean.

- **Nazio eraikuntzaren bitartez, burujabetzarantz urratsak eman**

Beraz, Nazio eraikuntza lanaren bitartez, modu batez edo bestez, Euskal Herrian egoera berri bat lortzeko ahalegin handiak egiten ari gara eta hain zuzen ere, egoera hori aldaketa politikoaren mamiekin bat datorrela esan dezakegu: eskubide guztien bermea, lurraldetasuna eta erabakiak hartzeko ahalmen osoa eskuratzea dira xede nagusiak. Honek, Nazio eraikuntzak aldaketa politikoaren lorpenean jokatzeko duen eta joka dezakeen funtzio garrantzitsua azaleratzen digu.

Izan ere, Euskal Herriaren subjektuaren definizio eta garapen horixe da Nazio eraikuntzaren bitartez egiten ari garen lana eta zinez garrantzitsua da baldintza sozial eta politikoak indartzea, dagozkigun eskubideak aitortu eta bermatuak izateko mekanismoak jar daitezten. Eskubideen definizioa egiteko nazioarteko itunek erreferentzia argiak ezartzen dituzten arren, dagozkigun eskubideak eskuratzeko herri lana ezinbestekoa da. Horixe izango da Euskal Herrian dagozkigun eskubideak ezagutuak izateko berme nagusietako bat.

- **Nazio eraikuntzaren bitartez, lurraldea egituratu**

Honekin guztiarekin batera, lurraldetasuna aldarrikapen izatetik haratago, praktika sozio politikoa izanik, subjektua bera eraikitzen ari gara. Nazio osoa aintzat hartzen duten dinamika sozialak, proiektu eta egitasmo estrategikoak, auzolan dinamikak, elkar ezagutzeko ekimenak, elkarlan bideak... Euskal Herriaren egituratzean duten balioa nabarmentzea garrantzitsua da. Ez da kasualitatea azken urteotan bi estatuak lurralde egituraketan urratsak emateko gure herrian abian jarritako hainbat proiektu estrategikoren edo subjektu sozial- politikoen aurka egin izana, Udalbiltza izanik horien lekuko argia.

- **Herri mugimendua eta herritarrak, aldaketarako aktibo soziala**

Eremuz eremu indar metaketan eta elkarlanean oinarrituriko dinamikak oso ugariak dira. Ikuspegi ideologiko ezberdinak izanik ere, egitasmo ezberdinetan indarrak biltzeko gaitasuna handia izan da urteotan. Ezberdintasunen gainetik, Euskal Herria eraikitzekeo beharrak eta norabide horretan herri honek dituen beharren inguruan batzen gaituzten elementu asko baitaude. Asko aipa badaitezke ere, indar biltzean edota herritarren atxikimenduan azken urteotan aipagarriak izan dira: Euskal Curriculum, Euskal Unibertsitatea, Hezkuntza Akordioa, euskararen normalizazioaren aldeko egitasmoak, euskal selekzioaren aldeko dinamika, Emakumeen Eskubideen karta, Euskal Herriko Gazteriaren Kontseiluaren sorrera... Beraz, Nazio eraikuntzaren alde indarrak metatu eta elkarlanean aritzeko joera eta gaitasuna nabarmendu beharreko elementu garrantzitsua dugu.

Hau guztia aintzat harturik, Nazio eraikuntzaren praktika sozio politikoa eta lan horretan murgildurik dagoen herri mugimendu eta jendarte sare zabala aktibo sozial eta politiko oso garrantzitsua da Euskal Herriak bizi duen ataka honetan beharrezkoa dugun aldaketa politikoa hezurramitzeko. Eguneroko lanean eta eremuz eremu urratsak ematearekin batera, norabide berean arraun egin eta Nazio gisa dagozkigun eskubideak eskuratzeko bultzada berri bat emateak sekulako garrantzia du. Gure herrian aldaketa politikoaren aldeotasun soziala gorpuztuz, Nazio bezala geure buruaren jabe izateko urrats berriak emango ditugu.

- **Nazio eraikuntza: indarrak batu eta Nazio gisa aritzeko**

Nazioa eraikitzeaz ari garenean, estatuen aitortza politikoaren esperoan egon gabe, subjektu politikoa gorpuzteaz, lurraldea batzeaz eta nazio egiten gaituzten zutoinak garatzeaz ari gara. Finean, abertzaletasunaren helburu politikoa den burujabetza osoa lortzeaz. Eta bide horretan, ezinbestean indarrak batu eta Nazio gisa urrats sendoak ematea funtsezkoa da: nazio instituzio propioak eraikitzeako; euskararen berreskurapen osoa lortzeko; hezkuntza sistema nazionala eskuratzeko; beharrezkoak ditugun tresna juridiko eta politikoak erdiesteko... Estrategia oso bat diseinatu eta garatzeko premiarekin batera, helburu horien alde gaudenon arteko adostasunak eraikitzea ezinbestekoa da. Euskal Herriaren eraikuntza estrategiak abertzaleon, herri sektoreen eta herritarren indar metatze handi bat eskatzen du. Gure ordeztu Euskal Herria ez baitu inork eraikiko.

3. URTEKO PLANAREN HELBURUAK

- Euskal Herriaren aldaketarako eta euskal Nazioaren garapenerako burujabetzaren premia zabaldu. Lurraldetasuna, Euskal Herriaren aldeko nazio estrategia eta praktikaren enbor nagusia bilakatzeko pausoak emanaz.
- Norabide horretan, mezu, egitasmo eta praktika zehatzen bitartez nazio eraikuntzaren balioa indartu. Urrats praktikoak ematen jarraitu.
- Horretarako, nazio osoko indarrak biltzeko eta aktibatze ahaleaginean jarraitu, herri sektore ezberdinen elkarlan bideak sakonduz eta herritarren- abertzaleen parte hartzea sustatuz.
- Euskal Herriaren egoera kezkarria aintzat hartuz, egiturazko hausnarketa sakona abian jartzeko lehen urratsak eman eta eh'09 Nazio Eztabaidan kokatu.

4. URTEKO PLANAREN EGITASMO ETA URRATSAK

4.1. Eraikuntza egitasmoak.

- **Euskal Unibertsitatea.**
  - Euskal Unibertsitatearen babes- onarpen legala bultzatzea.
  - Eskaintza akademikoaren zehaztapenean pausoak eman. Maila teknikoan eta herri sektoreen ekarpenez osatuz. Jardunaldi nazionalak antolatu.
  - Honi loturik, proiektuaren sozializazioan eta atxikimendu sozialean eman behar ditu urratsak. Zentzu horretan, lehen urratsak eman eta 08-09 aldirako sozializazio plan oso baten diseinuari ekin, sektore ezberdinekin elkarlanean.
  - Azpiegitura eta babes ekonomikoaren eremuan urrats berriak eman.

- **Zazpiak bat auzolanean.**
  - Auzolanaren hausnarketa abiatu eta helburuak eta egitekoak ongi zehaztu.
  - Auzolana garatu ahal izateko gune nazional eta zabala eratu.
  - Zuberoan garatzen ari den lanari segida eman. Ongi zehaztu.
  - Arrantzaren esparruan lurralde guztietako pertsona ezberdinekin harremanak lagundu. Arrantza sektorearen mahaia eratzeko norabidean sustapena egin.
  - Euskal Herriko baserritar eta kontsumitzaileen sarearen sorrera bultzatu, egungo eskaintzaren osagarri (azokak, banaketa, denda berezituak...)
  - Euskarazko Wikipedia.

- **Beste egitasmoak.**

Euskal Herrian Nazio gisa aurrera egiteko hamaika egitasmo daude abian. Horietako asko gure Nazio izaera indartzeko eta garatzeko estrategikoak direnak. Elkarlanean eta indar biltzean oinarritzen direnak. Lurraldetasuna ardatz garrantzitsua dutenak. eh´08 Nazio Eztataidan zehar, Nazio Estrategiaren bidez sustatu eta lagunduko diren egitasmoak aztertzea funtsezkoa da. Horien artean aipa daitezke: Hezkuntza Akordioa, Euskal Curriculum; Euskal Herriko Informazio Gunea interneten sortzeko urratsak ematea...

4. 2. Sozializazio eta aktibaziorako egitasmoak.

- **Herri plazak.**
  - Nazio estrategia herritarren artean indartzeko eta zabaltzeko.
  - Hainbat egitasmo eta dinamika aurkeztu eta praktikan gauzatzen hasteko.
  - Hainbat tokitan zehazki auzolanari bide ematen hasteko.
  - Herritarrak nazio eraikuntzaren aktibo bilakatzeko.
  - Herri plazak antolatzeako aukerak: Gasteiz, Iruñea, Bilbo, Donostia, Gernika, Barakaldo, Durango, Zarautz, Tolosa, Tafalla, Erribera, Pirinioak, Maule, Lapurdi, Behe Nafarroa.

- **Aberri Eguna. (apirilak 12)**
  - Euskal Herriaren burujabetzaren norabidean, autodeterminazio eskubidearen eta lurraldetasunaren oinarri nagusien aldeko mezua eta ideia nagusitu.
  - Lurraldetasunean eta izaera nazionalean oinarrituriko ekimen edo planteamendua gorpuztea.
  - Ikurrinaren eta honi loturik, euskal naziotasunaren alde euskal herritarren eta udalerrien atxikimendu eta aktibazioa bultzatzea.
  - Nazio osoko indarrak metatzeko apustua. Herritarren parte hartzea eta aktibazioa bilatuz. Norabide horretan jauzi bat ematea.

- **Nazio Plaza.**
  - Nazio auzolanaren filosofian eta dinamikan kokatu.
  - Auzolanaren eta lurraldetasunaren elementuak indartu eta landu. Mezua eta praktika.
  - Biziraupenaren ikuspegitik egoera larrain dagoen eremu batean antolatu. Zonaldeko eragile, sektore eta herritarrak aktibatu Euskal Herriaren garapenaren ikuspegian.
  - Aurrera begira abiapuntu bat ezartzeko baliatu. Hau da, nazio elkartasunean oinarrituriko lana garatzeko ikusmiran.

4. 3. Hausnarketa.

- **Euskal Herriko egiturazko egoeraren azterketa burutzea.** Euskal Herriak bizi duen ataka aintzat hartuz, Nazioa nola dagoen sakon ondorioztatzera eramango gaituen eztabaida, bertan bilduz eremu ezberdinetako aldagai nagusiak. Eztabaida honen mugarrria eh'09 Nazio Eztabaida izango litzateke.

Euskal Herrian, 2008ko iraila

